

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W III KWARTALE 2012 R.

www.stat.gov.pl/bydgosz

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, grudzień 2012 r.

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie urzędy statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkańców, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Od I kwartału 2011 r. w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2010, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Wszelkie dane za okres od I kwartału 2011 r. do II kwartału 2012 r. uległy zmianie w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Nastąpiły zmiany metodologiczne mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostatu. Począwszy od III kw. 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy lub więcej (do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej). W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z opublikowanymi wcześniej.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

W okresie lipiec-wrzesień 2012 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 919 tys. osób i było to o 63 tys. więcej niż w porównywalnym okresie ub. roku i o 5 tys. mniej w porównaniu z II kwartałem 2012 r. (oznacza to odpowiednio: wzrost o 7,4% i spadek o 0,5%).

Aktywni zawodowo w województwie stanowili 5,3% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (4,9% w III kwartale ub. roku i 5,3% w poprzednim kwartale). W stosunku do analogicznego okresu 2011 r. liczba pracujących zwiększyła się o 53 tys., tj. do poziomu 811 tys. osób, a liczba osób bezrobotnych wzrosła o 10 tys., tj. do poziomu 108 tys.

W III kwartale 2012 r. odnotowano 705 tys. **biernych zawodowo** (43,4 % ogółu ludności w województwie w wieku 15 lat i więcej), tj. o 9 tys. mniej niż w III kwartale 2011 r. i o 11 tys. więcej niż w poprzednim kwartale. Osoby bierne zawodowo w Kujawsko-Pomorskim stanowiły 5,2% biernych zawodowo w kraju (rok wcześniej było tyle samo, a w II kwartale 2012 r. – 5,1%).

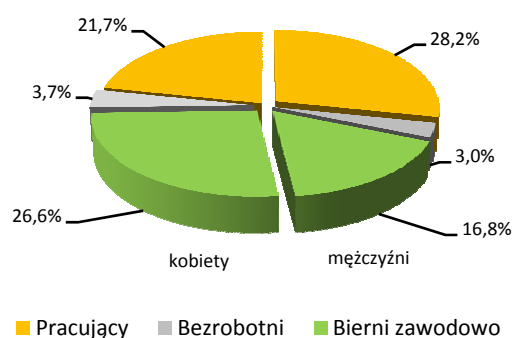
Aktywni zawodowo

W III kwartale 2012 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób **aktywnych zawodowo** zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. o 7,4% (wśród mieszkańców miast odnotowano wzrost o 6,8%, a wśród mieszkańców wsi – o 8,1%). W porównaniu z II kwartałem 2012 r. liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 0,5% (w miastach wzrosła o 0,6%, a na wsi zmalała o 2,0%). Wśród aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy miast (58,1%; w kraju – 60,9%).

TABL. 1. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE A – III kwartał 2011 r.=100 B – II kwartał 2012 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						
III kwartał 2011 r.								
OGÓŁEM	1570	856	758	98	714	54,5	48,3	11,4
mężczyźni	750	472	429	43	278	62,9	57,2	9,1
kobiety	820	384	329	55	437	46,8	40,1	14,3
MIASTA	930	500	444	56	430	53,8	47,7	11,2
WIEŚ	639	356	314	42	284	55,7	49,1	11,8

Aktywność ekonomiczna według płci w III kwartale 2012 r.

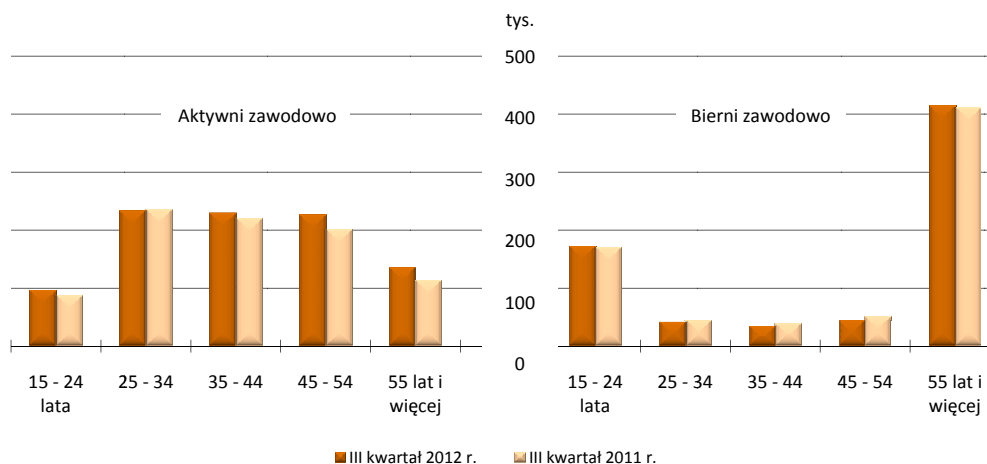

TABL. 1. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – III kwartał 2011 r.=100 B – II kwartał 2012 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
	w tysiącach					w %		
II kwartał 2012 r.								
OGÓŁEM	1617	924	810	113	694	57,1	50,1	12,2
mężczyźni	783	510	457	53	273	65,1	58,4	10,4
kobiety	834	413	353	60	420	49,5	42,3	14,5
MIASTA	938	531	469	62	407	56,6	50,0	11,7
WIEŚ	679	393	342	51	286	57,9	50,4	13,0
III kwartał 2012 r.								
OGÓŁEM	1624	919	811	108	705	56,6	49,9	11,8
A	103,4	107,4	107,0	110,2	98,7	x	x	x
B	100,4	99,5	100,1	95,6	101,6	x	x	x
mężczyźni	780	506	458	48	273	64,9	58,7	9,5
A	104,0	107,2	106,8	111,6	98,2	x	x	x
B	99,6	99,2	100,2	90,6	100,0	x	x	x
kobiety	845	413	353	60	432	48,9	41,8	14,5
A	103,0	107,6	107,3	109,1	98,9	x	x	x
B	101,3	100,0	100,0	100,0	102,9	x	x	x
MIASTA	958	534	470	64	425	55,7	49,1	12,0
A	103,0	106,8	105,9	114,3	98,8	x	x	x
B	102,1	100,6	100,2	103,2	104,4	x	x	x
WIEŚ	666	385	341	44	281	57,8	51,2	11,4
A	104,2	108,1	108,6	104,8	98,9	x	x	x
B	98,1	98,0	99,7	86,3	98,3	x	x	x

Spośród 919 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 233 tys. osób, byli 25–34-latkowie – 25,4% ogółu aktywnych zawodowo (wobec 27,5% rok wcześniej i 26,1% w II kwartale 2012 r.). Znaczącą grupę (229 tys.) stanowiły także osoby w wieku 35–44 lata – 24,9% udziału (wobec udziału w analogicznych okresach wynoszącego odpowiednio: 25,7% i 25,8%).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku

W województwie kujawsko-pomorskim wśród osób aktywnych zawodowo najczęściej, bo 33,1% ogółu, ukończyło szkołę zasadniczą zawodową (304 tys. osób); udział tej grupy w III kwartale 2011 r. wyniósł 34,2% ogółu, a w ubiegłym kwartale – 33,1%. Najmniejszą grupę aktywnych zawodowo (74 tys. osób; 8,1% ogółu osób aktywnych) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywanych kwartałach odpowiednio: 8,5% i 8,8%).

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2012 r. ukształtował się na poziomie 56,6%, tj. o 0,4 p.proc. wyższym niż w kraju (o 2,1 p.proc. wyższym niż w III kwartale 2011 r. i o 0,5 p.proc. niższym niż w poprzednim kwartale). Mężczyźni aktywni zawodowo w wieku 15 lat i więcej stanowili 64,9% ogółu mężczyzn (w analogicznych okresach porównywalnie: 62,9% i 65,1%), a wśród kobiet współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 48,9% (w porównywanych kwartałach odpowiednio: 46,8% i 49,5%). W miastach współczynnik ten wyniósł 55,7% (wobec 53,8% rok wcześniej i 56,6% w poprzednim kwartale).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (87,1%) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (24,6%)

w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. współczynnik w obydwu grupach wzrósł odpowiednio: o 2,2 p.proc. oraz o 3,0 p.proc.; w stosunku do poprzedniego kwartału w pierwszej z wymienionych grup nastąpił spadek o 0,1 p.proc., a w drugiej – wzrost o 0,6 p.proc.

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 80,5% (wzrost w stosunku do III kwartału 2011 r. o 0,7 p.proc., spadek w porównaniu z poprzednim kwartałem o 1,5 p.proc.). Wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym współczynnik ten ukształtował się w analizowanej grupie na najniższym poziomie i wyniósł 19,8%, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku o 0,6 p.proc., a spadek w porównaniu do poprzedniego kwartału o 1,2 p.proc.

TABL. 2. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
OGÓŁEM	54,5	57,1	56,6	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	33,9	36,8	35,8	
25–34	84,5	84,3	85,0	
35–44	84,9	87,2	87,1	
45–54	80,1	82,1	83,7	
55 lat i więcej	21,6	24,0	24,6	
produkcyjnym	71,3	72,9	73,2	
15–64 lata	64,2	66,3	66,6	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	79,8	82,0	80,5	
Policealnym i średnim zawodowym	66,9	66,5	68,7	
Średnim ogólnokształcącym	49,1	54,5	52,9	
Zasadniczym zawodowym	63,3	66,8	65,1	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	19,2	21,0	19,8	

TABL. 3. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
III kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	1570	856	758	98	714
Wyższe	238	190	177	13	47
Policealne i średnie zawodowe	329	220	198	22	109
Średnie ogólnokształcące	161	79	67	12	82
Zasadnicze zawodowe	463	293	258	35	169
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	380	73	58	15	306

TABL. 3. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
II kwartał 2012 r.					
OGÓŁEM	1617	924	810	113	694
Wyższe	272	223	210	13	49
Policealne i średnie zawodowe	337	224	202	22	113
Średnie ogólnokształcące	165	90	74	16	75
Zasadnicze zawodowe	458	306	260	46	151
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	386	81	65	16	305
III kwartał 2012 r.					
OGÓŁEM	1624	919	811	108	705
Wyższe	261	210	197	13	51
Policealne i średnie zawodowe	348	239	211	29	109
Średnie ogólnokształcące	174	92	76	16	82
Zasadnicze zawodowe	467	304	270	34	163
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	374	74	58	16	300

Pracujący

W województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2012 r. osób **pracujących** było 811 tys., tj. 88,2% wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (*w kraju 90,1% udziału*). Liczba pracujących wzrosła w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 53 tys., a w odniesieniu do II kwartału 2012 r. – o 1 tys. Większość pracujących, czyli 470 tys. osób, stanowili mieszkańcy miast (58,0% udziału; *w kraju – 60,8%*). W tej grupie odnotowano w stosunku do III kwartału 2011 r. wzrost liczebności o 5,9% i o 0,2% w porównaniu do ubiegłego kwartału. Pracujących zamieszkałych na wsi było 341 tys., co oznacza odpowiednio: wzrost o 8,6% i spadek o 0,3%. W analizowanym kwartale 2012 r. mężczyźni stanowili 56,5% ogółu pracujących, a ich liczba była wyższa o 6,8% niż w III kwartale ub. roku oraz o 0,2% niż w poprzednim kwartale. Liczba pracujących kobiet (353 tys. osób) wzrosła w porównaniu z III kwartałem 2011 r. o 7,3%, a w stosunku do poprzedniego kwartału nie zmieniła się.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 35-44 lata – 25,6% ogółu pracujących (wobec 27,0% zarówno w III kwartale 2011 r., jak i w kwartale poprzednim) oraz 25-34-latkowie – 25,4% ogółu pracujących (odpowiednio: 27,0% i 25,6%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 33,3% ogółu (w porównywanych okresach odpowiednio: 34,0% i 32,1%).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2012 r. wyniósł 49,9% (*w kraju – 50,7%*), co oznacza wzrost o 1,6 p.proc. w porównaniu z III kwartałem 2011 r. i spadek o 0,2 p.proc. w stosunku do poprzedniego kwartału. W grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 58,7%, co w porównywanych okresach oznacza wzrosty odpowiednio: o 1,5 p.proc. i o 0,3 p.proc.

W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35-44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie był równy 79,1% (odnotowano spadki w porównaniu z III kwartałem 2011 r. o 0,1 p.proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 1,1 p.proc.). Najniższy natomiast wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 22,8% (w stosunku do porównywanych okresów wzrosty wyniosły odpowiednio: 2,8 p.proc. i 0,5 p.proc.).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym – 75,5%, co w porównaniu z III kwartałem 2011 r. oznacza wzrost o 1,1 p.proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – spadek o 1,7 p.proc. Najniższy wskaźnik odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 15,5% (odpowiednio: wzrost o 0,2 p.proc. i spadek o 1,3 p.proc.).

W III kwartale 2012 r. w województwie kujawsko-pomorskim w **sektorze prywatnym** pracowało 614 tys. osób, czyli 75,7% ogółu pracujących. Wśród osób zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach 62,1% stanowili mężczyźni (tyle samo w III kwartale ub. roku i 61,5% w II kwartale br.). Wśród 197 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 60,4%, stanowiły kobiety (odpowiednio: 58,7% i 59,7% udziału).

TABL. 4. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	III kwartał
	w %			
OGÓŁEM	48,3	50,1	49,9	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	22,6	25,3	25,4	
25–34	73,7	72,4	75,2	
35–44	79,2	80,2	79,1	
45–54	74,1	75,0	75,9	
55 lat i więcej	20,0	22,3	22,8	
produkcyjnym	63,0	63,8	64,5	
15–64 lata	56,9	58,1	58,7	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	74,4	77,2	75,5	
Policealnym i średnim zawodowym	60,2	59,9	60,6	
Średnim ogólnokształcącym	41,6	44,8	43,7	
Zasadniczym zawodowym	55,7	56,8	57,8	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	15,3	16,8	15,5	

TABL. 5. Pracujący według statusu zatrudnienia

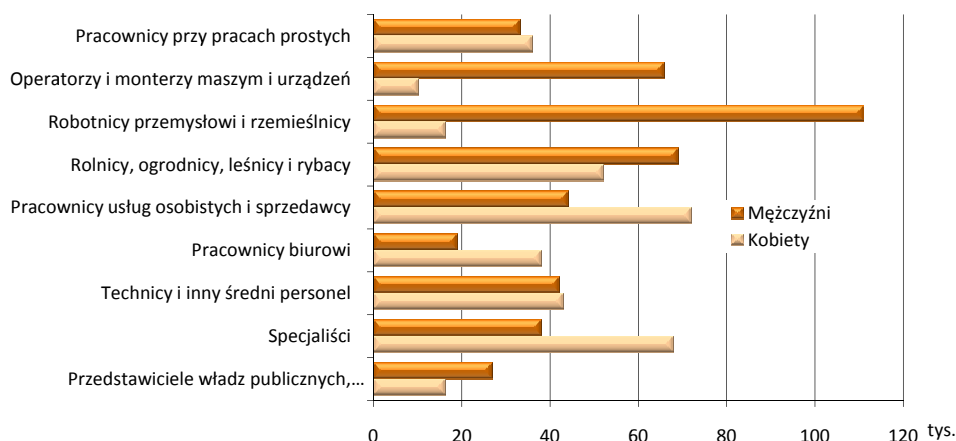
WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2011 r.			II kwartał 2012 r.			III kwartał 2012 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach								
OGÓŁEM	758	429	329	810	457	353	811	458	353
Sektor publiczny	196	81	115	191	76	114	197	78	119
Sektor prywatny	562	349	213	620	381	239	614	381	234
pracownicy najemni	385	244	141	414	259	155	404	250	153
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	150	94	55	179	115	64	177	120	57
pomagający członkowie rodzin	27	10	17	27	7	20	34	11	23

W okresie lipiec-wrzesień 2012 r. osób utrzymujących się z pracy najemnej było 601 tys. (w obu sektorach własności), a ich udział w stosunku do ogółu pracujących ukształtował się na poziomie 74,1% (76,6% w III kwartale 2011 r. i 74,6% w poprzednim kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 177 tys. osób, stanowiąc 21,8% ogółu pracujących w województwie (w analizowanych okresach odpowiednio: 19,8% i 22,1%).

Pracujący według płci i zawodów w III kwartale 2012 r.

Najliczniejszą **grupę zawodową** w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 127 tys. osób, czyli 15,7% ogółu pracujących (w III kwartale 2011 r. – 16,9% udziału, a w II kwartale br. – 15,7%). Mężczyźni stanowili większość wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (87,4% pracujących w tym zawodzie), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (85,7%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (64,3%) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (57,0%). Kobiety przeważały natomiast wśród: pracowników biurowych (66,7% udziału), specjalistów (64,2% udziału), pracowników usług osobistych i sprzedawców (61,5%), pracowników przy pracach prostych (52,2%) oraz wśród techników i innego średniego personelu (50,6%).

Bezrobotni

W III kwartale 2012 r. w Kujawsko-Pomorskim populacja **bezrobotnych** liczyła 108 tys. osób, czyli 6,3% ogółu bezrobotnych w kraju. Liczba osób pozostających bez pracy wzrosła w skali roku o 10,2%, a w stosunku do ub. kwartału spadła o 4,4%. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 59,3% (w kraju – 61,3%). W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 48 tys. osób, tj. o 11,6% więcej niż przed rokiem i o 9,4% mniej niż w II kwartale 2012 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (60 tys.) w odniesieniu do III kwartału 2011 r. zwiększyła się o 9,1% i pozostała na tym samym poziomie co w poprzednim kwartale.

Wśród bezrobotnych w podziale na wiek badanych (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych, którzy stanowili 9,3% ogółu bezrobotnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy: 18,5% (osoby w wieku 35-44 lata) a 25,9% (wśród osób w wieku 15-24 lata).

Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (31,5% udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 34 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2012 r. **stopa bezrobocia** w Kujawsko-Pomorskim wyniosła 11,8%, co oznacza wzrost w skali roku o 0,4 p.proc. (w kraju

TABL. 4. Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia

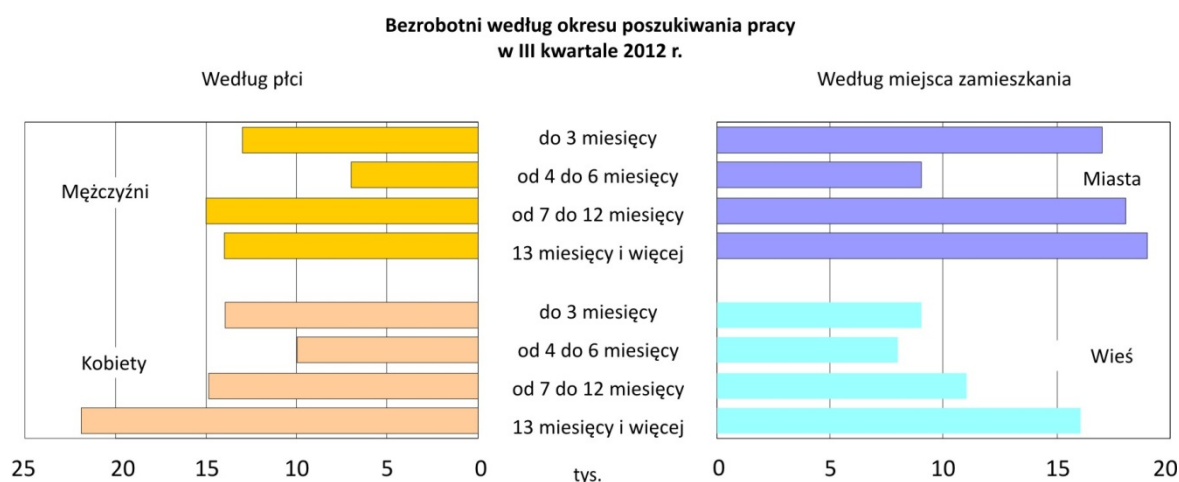
WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	III kwartał
	w %			
OGÓŁEM	11,4	12,2	11,8	11,8
Osoby w wieku:				
15–24 lata	33,3	31,3	29,2	29,2
25–34	12,8	14,5	11,6	11,6
35–44	7,3	8,0	8,7	8,7
45–54	7,5	8,6	9,3	9,3
55 lat i więcej	7,1	7,2	7,4	7,4
produkcyjnym	11,5	12,5	11,9	11,9
15–64 lata	11,5	12,3	11,9	11,9
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	6,8	5,8	6,2	6,2
Policealnym i średnim zawodowym	10,0	9,8	12,1	12,1
Średnim ogólnokształcącym	15,2	17,8	17,4	17,4
Zasadniczym zawodowym	11,9	15,0	11,2	11,2
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	20,5	19,8	21,6	21,6

wskaźnik wyniósł 9,9%, co oznacza wzrost w skali roku o 0,6 p.proc.). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku odnotowano wzrost wskaźnika zarówno wśród kobiet (o 0,2 p.proc., tj. do poziomu 14,5%), jak i wśród mężczyzn (o 0,4 p.proc. – do poziomu 9,5%). W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia zmalała o 0,4 p.proc. (w kraju nie zmieniła się). Wśród mężczyzn odnotowano spadek stopy bezrobocia o 0,9 p.proc., zaś wśród kobiet – pozostała na tym samym poziomie.

W analizowanym kwartale 2012 r. nadal na najwyższym poziomie (29,2%) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15-24 lata; najniższe poziomy odnotowano w grupie osób w wieku 55 lat i więcej (7,4% przy współczynniku aktywności zawodowej równym 24,6%) oraz w grupie osób w wieku 35-44 lata (8,7%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w III kwartale 2012 r. stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (6,2%), zaś najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (21,6%).

Analizując czas **poszukiwania pracy** można zauważyć, iż najliczniejszą grupę (32,4%) stanowili poszukujący pracy 13 miesięcy i więcej (zmniejszenie udziału w porównaniu z III kwartałem 2011 r. o 0,3 p.proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – zwiększenie o 6,7 p.proc.). W tej kategorii osób było 16 tys. mieszkańców wsi, a w mieście – 19 tys. Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy (15,7% udziału), co oznacza wzrost udziału w porównaniu z III kwartałem 2011 r. o 2,4 p.proc., a w odniesieniu do poprzedniego kwartału spadek o 6,4 p.proc.. W tej grupie bezrobotnych mieszkańców wsi było 8 tys., a osób zamieszkałych w mieście – 9 tys.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w III kwartale 2012 r. przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 11,2 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni jako **metody poszukiwania pracy** najczęściej wybierali: zamieszczanie, odpowiadanie na ogłoszenia, przeglądanie ogłoszeń w prasie (81,5%), pośrednictwo biur pracy (78,7%), pomoc krewnych i znajomych (70,4%); rzadziej zaś poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (60,2%).

TABL. 7. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
w tysiącach					
III kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	98	81	75	68	53
MIASTA	56	47	44	41	30
WIEŚ	42	35	32	27	23

TABL. 7. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
		w tysiącach			
II kwartał 2012 r.					
OGÓŁEM	113	92	90	89	71
MIASTA	62	50	50	53	39
WIEŚ	51	42	40	36	32
III kwartał 2012 r.					
OGÓŁEM	108	85	88	76	65
MIASTA	64	47	53	47	38
WIEŚ	44	38	35	29	26

Bierni zawodowo

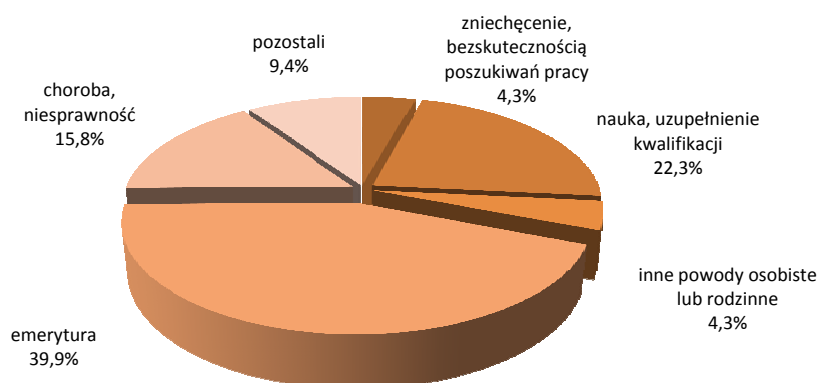
W III kwartale 2012 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano spadek populacji **biernych zawodowo** w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. o 1,3%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem – wzrost o 1,6%.

Większość z 705 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (60,3% udziału, w kraju – 61,6%) oraz kobiety (61,3% udziału; w kraju – 61,4%). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (58,7% udziału; wobec 57,6% w analogicznym okresie 2011 r. i 56,9% w ubiegłym kwartale). Znaczący był również udział osób w wieku 15-24 lata – 24,4% ogółu biernych zawodowo (w analizowanych kwartałach odpowiednio: 23,8% i 24,5%).

W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (300 tys. osób), a ich udział w liczbie ogółem wyniósł 42,6% (w III kwartale 2011 r. było to 42,9%; w II kwartale br. – 43,9%).

W okresie lipiec-wrzesień 2012 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 309 tys. osób) wymieniali naukę i uzupełnianie kwalifikacji (157 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (111 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 30 tys.

Bierni zawodowo według przyczyn nieposzukiwania pracy w III kwartale 2012 r.

Autor opracowania: Piotr Kacprowicz, tel. 52 3669367

– Wydział Badań Ankietowych – pod kierunkiem Anny Wilskiej;

Redakcja merytoryczna, techniczna, skład i grafika komputerowa: Dariusz Klamecki, Agnieszka Krautforst-Kłoszewska, Rafał Lis
– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 3669400